

اعتراض‌ها به نامه آیت‌الله محمد یزدی به آیت‌الله شبیری زنجانی ادامه دارد

دلجویی از آیت‌الله العظمی به خاطر نامه آیت‌الله

ایجاد محدودیت برای یک مرجع تقلید، خطاب عتاب آلود به او و نشان دادن راه و رسم و سلوک زیست سیاسی و اجتماعی، چیزی نبود که حوزه و سپهر سیاست ایران را خوش بیاید. به همین دلیل بود که واکنش‌ها به نامه تند و توأم با تهدید آیت‌الله محمد یزدی رئیس جامعه مدرسین به آیت‌الله شبیری زنجانی، گسترده‌تر از آن بود که احتمالاً نویسنده نامه پیش‌بینی می‌کرد. کمتر از ۲۰ ساعت پس از انتشار نامه، یک عضو جامعه مدرسین استعفا داد؛ شخصیت‌های برجسته روحانی نامه سرگشاده نوشتند؛ وزیر ارشاد از ایجاد محدودیت برای مرجعیت انتقاد کرد و کاربران فضای مجازی نیز از آنچه تضعیف مرجعیت خواندند، به خروش آمدند. این همه، اما در حالی است که از طیف سیاسی اصولگرا و چهره‌های دینی نزدیک به این

جریان، تاکنون واکنشی مشاهده نشده است. آیت‌الله محمد یزدی، رئیس جامعه

مدرسین حوزه علمیه قم، شامگاه شنبه در نامه‌ای سرگشاده، خطاب به آیت‌الله

شبیری زنجانی از دیدار وی با سیدمحمد خاتمی، رئیس دولت اصلاحات که وی او

را «افراد مسأله دار که برای نظام جمهوری اسلامی و رهبر معظم انقلاب احترامی قائل نیستند» می‌خواند، انتقاد کرده و نوشته بود که این دیدارها، «ناراحتی و تعجب مقلدین و حوزویان را در پی داشته است.» این مدرس حوزه علمیه و عضو شورای نگهبان، پس از این مقدمه، به این مرجع تقلید تأکید کرد که «مقام و احترام شما در سایه احترام به نظام اسلامی حاکم، رهبری و شأن مرجعیت است، پس لازم است این احترام و شأن مرجعیت را رعایت فرموده و ترتیبی اتخاذ فرمایید این گونه مسائل دیگر تکرار نگردد. ان شاء الله» ادبیات این نامه و مشروط دانستن حفظ‌شان و احترام مرجعیت به رعایت قواعد سیاسی، نکاتی نبود که از دید ناظران سیاسی، شخصیت‌های دینی و حوزویان پنهان بماند.

«نخستین واکنش از آن وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی بود که ساعتی پس از انتشار این نامه، در «توییتر» نوشت: «مرجعیت پشتوانه حفظ هویت شیعی است. مواظب باشیم مراجع پاک زیست را با تابلوی دغدغه مقدس حفظ نظام، موهون نکنیم و میراث تاریخی تشیع را به تاراج نسپریم.»

«حجت‌الاسلام مسیح بروجردی، نوه امام خمینی (ره) نه به رئیس جامعه مدرسین، بلکه به آیت‌الله شبیری زنجانی نامه نوشت و خطاب به «محضر استاد بزرگوار» تأکید کرد: «هرگز گمان نمی‌کردم تأکیدات حضرت‌تعالی در لزوم حراست از اخلاق اسلامی در حوزه‌های علمیه و تذکرات شما درباره افول اخلاق در میان روحانیت، به همین سرعت چنین شاهی از غیب پیدا کند. ناگزیرم توجه دهم که بی‌توجهی به روابط پیرکت دوستانه بلکه گاهی علاقه عمیق پدر و فرزند میان استاد و شاگرد در حوزه‌های علمیه، باعث تحلیل‌های اشتباه و موضع‌گیری ناموزون و ایجاد دردسر برای روحانیت و حوزه شده است» ابراز امیدواری کرد که «خاطر مبارک از این گونه نامه‌ها مکدر نباشد و این تجربه‌های تلخ را درس اخلاقی بشمارید برای طلاب جوان و انقلابی که بدانند در هنگام عصبانیت چگونه سخن بگویند که این چنین با آبروی حوزه و نهادهای باسابقه آن بازی نکنند.»

«غلامعلی رجایی هم در کانال تلگرامی خود تأکید کرد: «خدا کند نامه آقای محمد یزدی، به مرجع عالیقدر، آیت‌الله شبیری زنجانی درست نباشد، همو که من در آخرین سفرمشهد که در خدمت مرحوم هاشمی بودم، در ملاقاتشان حضور داشتم، از هاشمی شنیدم آقای زنجانی در مقطعی، استاد ایشان بوده است. آقای یزدی در بیانی که متأسفانه کمتر به آن توجه شد به حضور این مرجع عالی مقام و بیدار در منزل کسی که -خاتمی- مسأله دار است و برای رهبری و نظام احترامی قائل نیستند اعتراض می‌کند.»

«حجت‌الاسلام هادی سروش نیز در مطلبی نوشت: «از نامه حرمت شکنانه به ایشان که به اسم دفاع از نظام! صورت گرفت، عمیقاً متأثر هستیم. تردیدی نیست که اینچنین دفاع کردن از نظام، نه تنها عقیم بوده و فاقد جاذبه است، بلکه چیزی جز تخریب مرجعیت که هویت شیعه در عصر غیبت است را به دنبال خواهد داشت.»

«عباس عبدی نیز نوشت: «مخالفت‌ها با این نامه به جای خود ولی واقعیت آنچه که در قم می‌گذرد همین نگاه آقای یزدی است. مسأله این است که با یک فهم عرفی هر کسی متوجه می‌شد که این نامه اثرات منفی و مخربی برای حوزه و نظام دارد پس چرا آقای یزدی چنین نامه‌ای را نوشتند؟ آیا دیگران هم می‌توانند چون آقای یزدی برای یک مرجع چنین نامه‌ای بنویسند و تحت تعقیب قرار نگیرند؟ اگر بتوانند؛ در این صورت ایرادی به کار آقای یزدی نیست و اگر نتوانند که قطعاً نمی‌توانند باید مشکل را در این تبعیض و برانگیزجست‌و‌جو کرد. این تبعیض ریشه همه نابسامانی‌ها و اظهار سخنان نسنجیده است که اتفاقاً کسانی بیشتر قربانی این تبعیض می‌شوند که از آن بهره‌مند هستند.»

«آیت‌الله مهدی هاوی تهرانی، از علمای برجسته، از شهر قم، بیانیه سرگشاده‌ای نوشت و ضمن ناگوار و موجب تأسف و تأثر توصیف کردن نامه آیت‌الله محمد یزدی، تأکید کرد: «بی شک، چنین ادبیات

دور از ساحت ادب، دل صاحب حوزه‌های علمیه، حضرت ولی عصر عجل‌الله تعالی فرجه الشریف، را در این ایام حزن آل‌الله علیهم السلام، رنجاند و آن عزیز سفر کرده را که صد قافله دل هم‌ره اوست،

محترم مدرسین به جبران این لغزش کم‌نظیر به دست‌بوسی مراجع معظم تقلید بویژه مخاطب نام‌آشنای این نامه که استوانه‌ای کم‌نظیر از علم و اخلاق در حوزه علمیه قم است، شتافته و بی‌هیچ

تردیدی از تمامی حوزه‌های علمیه بویژه مراجع معظم تقلید و بالأخص رهبر عزیز انقلاب که همواره حامی صیانت از جایگاه رفیع مرجعیت بوده و هستند، عذرخواهی شایسته کنند.»

«محمدتقی فاضل مبینی هم در این خصوص نوشت: «اگر روزی که حمله به بیت مراجع در قم آغاز شد و عده‌ای خودسر به بیت آیت‌الله منتظری و آیت‌الله صانعی حمله کردند، فریادی بلند می‌شد، امروز شاهد چنین برخورد غیراخلاقی و غیرمنطقی از آقای یزدی خطاب به آیت‌الله شبیری زنجانی نبودیم. کار به جایی رسید که یک مرجع باید شاقول فکری آقای یزدی حرکت کند.»

«حمیدرضا جلائی‌پور از سخن گفتن با زبان تهدید با آبروی حوزه ابراز تأسف کرد. وی آیت‌الله شبیری زنجانی را آبروی روحانیت مستقل شیعه خواند و نوشت: «مرجعیت او ساخته و پرداخته صدا و سیما نیست. او هیچ وقت به اسلام اقتدارگرا اعتقادی نداشته و مبلغ آن نبوده است. زندگی خودش و همه فرزنداناش کوچک‌ترین تغییری با قبل از انقلاب نداشته است.»

«صبح امروز هم، حجت‌الاسلام عنایلی همدانی، با ارسال نامه سرگشاده‌ای خطاب به آیت‌الله محمد یزدی، رئیس جامعه مدرسین از عضویت در این تشکل حوزوی استعفا داد و در نامه سرگشاده به آیت‌الله یزدی نوشت: «به محضر مبارک مرجع بزرگوار شیعه حضرت آیت‌الله العظمی شبیری زنجانی دامت برکاته هرگونه تردیدی را که تاکنون درباره ادامه عضویت در آن جامعه محترم داشتم مرتفع کرد، چه اینکه به این نتیجه قطعی رسیدم که تفسیر من از استقلال حوزه و جایگاه رفیع مرجعیت با دیدگاه جنابعالی و همفکران شما در جامعه محترم مدرسین هیچگونه هماهنگی ندارد و عملاً امکان همکاری وجود ندارد و لذا از ادامه عضویت در آن جامعه معذورم.»

«آیت‌الله هاشم‌زاده هریسی، عضو مجلس خبرگان رهبری نیز در گفت‌وگو با ایرنا، خواستار حفظ حرمت مراجع شد و اظهار کرد: ما پیوسته به قدرت و حرمت مرجعیت نیاز داریم. تشیع و مسلمانان به جایگاه مرجعیت نیاز دارند.

«آیت‌الله العظمی بیات زنجانی هم با آیت‌الله العظمی شبیری زنجانی تلفنی تماس گرفت و از وی دلجویی کرد. براساس آنچه کانال تلگرامی دفتر آیت‌الله العظمی بیات زنجانی آمده است: «ایشان آن مرجع بزرگوار را مایه مباهات امت اسلام برشمردند و فضای ایجاد شده پس از نامه اخیر را لطف الهی برای آشنایی بیشتر مردم بالخصوص جوانان با این شخصیت کم‌نظیر علمی دانستند.»

«علی شکوری راد، دبیر کل حزب اتحاد ملت هم به این نامه واکنش نشان داد و در حساب توییتری خود نوشت: «حضرت آیت‌الله یزدی! شما بخوبی مقام علمی، اخلاقی و مرجعیت حضرت آیت‌الله العظمی شبیری زنجانی را می‌دانید. این نوع حرمت شکنی حریمی را باقی نمی‌گذارد و از کسی در مقام شما بعید است. آنکه در دفاع از او چنین کرده‌اید از این کار شما ناخشنود است. خداوند توفیق جبران به شما عنایت فرماید.»